

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priellovej a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci navrhovateľa: **U., a. s.**, so sídlom Š. Bratislava, IČO: X., zast. advokátkou JUDr. M. Bratislava, proti odporcovi: **I. Bratislava**, zast. advokátom JUDr. M. Bratislava, **o zaplatenie 480 000,-- Sk s prísl. zo zmenky**, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 16 Zm 3247/04-91 zo dňa 17. mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 16 Zm 3247/04-91 zo dňa 17. mája 2007 **p o t v r d z u j e**.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 26 396,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti. V odôvodnení sa konštatuje, že na návrh pôvodného navrhovateľa H., a. s., Bratislava a po predložení originálu zmenky vydal súd dňa 31. 01. 2005 pod č. k. 16 Zm 3247/04-12 zmenkový platobný rozkaz, ktorým uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 480 000,-- Sk so 6 %-ným úrokom

od 23. 11. 2004 do zaplataenia, zmenkovú odmenu vo výške 1 600,-- Sk a trovy konania vo výške 24 080,-- Sk.

Odporca podal proti zmenkovému platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote námietky, v ktorých namietal výšku uplatnenej pohľadávky z dôvodu, že úver bol poskytnutý v sume 400 000,-- Sk a v 13-tich splátkach bola na úver zaplataená čiastka 144 200,-- Sk. Keďže sa dostal do omeškania so splácaním úveru, požiadal navrhovateľa o umožnenie pokračovať v splácaní úver v splátkach, čo navrhovateľ neakceptoval. Namietal tiež spôsob vymáhania pohľadávky, v rámci čoho bol donútený podpísať uznanie dlhu v sume 326 298,-- Sk. Návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu vo výške 480 000,-- Sk navrhovateľ uplatňuje pohľadávku v rozpore s výškou uznaného dlhu (rozdiel 153 702,-- Sk).

V priebehu konania o námietkach odporcu proti zmenkovému platobnému rozkazu došlo k zmene na strane navrhovateľa, keďže rozhodnutím jediného akcionára vo forme notárskej zápisnice č. N 60/2007, Nz 6628/2007 zo dňa 20. 02. 2007 došlo k zrušeniu spoločnosti H., a. s., Bratislava a k jej zlúčeniu so spoločnosťou U., a. s., so sídlom Š., Bratislava, ktorá sa stala právnym nástupcom zrušenej spoločnosti a prebrala všetky jej práva a záväzky. Dňom 01. 04. 2007 došlo k zmene obchodného mena U., a. s., na U., a. s.

Podľa § 175 ods. 3 O. s. p., ak odporca podá včas námietky, predseda senátu nariadi na ich prejednávanie pojednávanie; na námietky podané neskôr, však už nemožno prihliadať. V rozsudku súd vysloví, či zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti, alebo, či ho zrušuje a v akom rozsahu. Podľa citovaného ustanovenia súd nariadil na prejednanie námietok pojednávanie.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania a na ich základe zistil nasledovný skutkový stav veci:

Predmetom sporu je nárok navrhovateľa vyplývajúci zo zmenky vystavenej odporcom na rad H., a. s., Bratislava, dňa 04. 04. 2002 so zmenkovou sumou 480 000,--Sk, ktorá bola vystavená v podobe blankozmenky a slúžila ako zabezpečovací prostriedok pohľadávky navrhovateľa z úverovej zmluvy č.70/02 zo dňa 04. 04. 2002. V zmenke neboli vypísané údaje dátumu splatnosti a miesto splatnosti zmenky. Podľa bodu 3

zmenkového vyhlásenia je uvedené, že zmenka slúži, okrem krytia nárokov navrhovateľa zo zmenkovej sumy, aj na zabezpečenie iných existujúcich, ako aj budúcich pohľadávok veriteľa voči vystaviteľovi zmenky vzniknutých z akéhokoľvek právneho titulu do momentu odovzdania zmenky. V zmenkovom vyhlásení sú dohodnuté všetky podmienky použitia zmenky.

Úverovou zmluvou č. 70/02 uzatvorenou dňa 04. 04. 2002 mal súd za preukázané, že predmetná zmenka má kauzálne pozadie. Na základe tejto úverovej zmluvy pôvodný navrhovateľ poskytol odporcovi spotrebný úver vo výške 400 000,-- Sk. Túto čiastku sa dlžník zaviazal veriteľovi (navrhovateľovi) vrátiť spolu s úrokmi a ostatným príslušenstvom pozostávajúcim najmä z úrokov z omeškania, poplatkov a ostatných nákladov v 48-ich mesačných anuitných splátkach, ktoré mal platiť vždy k 15-temu dňu každého kalendárneho mesiaca s výnimkou prvej splátky úrokov, a to vo výške 10 902,07 Sk. Posledná splátka mala predstavovať aktuálnu výšku zostatku úveru. Podľa dohody zmluvných strán mali byť anuitné splátky, ako aj ďalšie časti úverovej pohľadávky, inkasované v termínoch ich splatnosti z bežného účtu dlžníka. Dlžník sa zaviazal disponovať na svojom účte takým objemom finančných prostriedkov, aby mohli byť splátky z účtu zinkasované. V prípade nedostatku finančných prostriedkov na účte sa dlžník zaviazal splátku bezodkladne vyrovnať, veriteľ mal právo v prípade omeškania vyúčtovať dlžníkovi úroky z omeškania.

V článku VII zmluvy si sporové strany dohodli, že ak sa dlžník dostane do omeškania spôsobom presne špecifikovaným v tomto článku, má veriteľ právo uskutočniť konkrétne uvedené opatrenia, a to samostatne alebo v ich kombinácii, okrem iného aj stanoviť s okamžitou účinnosťou, resp. k nejakému konkrétnemu dňu uvedenému v písomnom oznámení splatnosť celej úverovej pohľadávky s príslušenstvom, vrátane úrokov z omeškania v lehote stanovenej veriteľom.

Zo samotného vyjadrenia odporcu v námietkach vyplýva, že sa dostal do omeškania s dvomi splátkami úveru. Listom zo dňa 10. 07. 2003 navrhovateľ oznámil odporcovi, že v zmysle bodu 2.1 čl. VII. úverovej zmluvy, s účinnosťou ku dňu 11. 07. 2003, stanovil splatnosť celej úverovej pohľadávky spolu s príslušenstvom, pričom dlžnú istinu úveru spolu s úrokmi, s úrokmi z omeškania, poplatkami a ostatnými nákladmi vyplývajúcimi z úverového vzťahu určil k uvedenému dňu vo výške 323 439,93 Sk. Odporca požadovanú

istinu na výzvu navrhovateľa nezaplatil a požiadal navrhovateľa o umožnenie splácať úver v splátkach, s čím navrhovateľ nesúhlasil.

Z výpisov z úverového účtu odporcu je zrejmé, že ku koncu apríla 2005 dosiahla výška pohľadávky navrhovateľa z úverovej zmluvy sumu 496 565,45 Sk. Táto suma zahŕňa nesplatenú istinu úveru, úroky, úroky z omeškania, ako aj ďalšie poplatky súvisiace s úverovou zmluvou.

Podľa § 17 ZZaŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže činiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k výstavcovi alebo ku skoršiemu majiteľovi, iba ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky jednal vedome na škodu dlžníka.

Odporca nepreukázal, že by zo strany navrhovateľa došlo k akémukoľvek porušeniu dohody o vyplnení blankozmenky, neunesol ani dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení v námietkach, a to hlavne pokiaľ ide o výšku zmenkovej istiny. Ním uvádzaná výška pohľadávky sa do splatnosti zmenky zvýšila o úroky a úroky z omeškania. Súd o námietkach odporcu preto rozhodol tak, že zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podal odporca odvolanie. Dôvody odvolania sú dané podľa § 205 ods.2 písm. d/ O. s. p., nakoľko súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Má za to, že navrhovateľ si uplatnil svoje nároky nad rámec dohodnutých podmienok. Uznáva dlh vo výške 326 298,-- Sk. Nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa vidí v tom, že priznal sumu nad rámec dohodnutých a zákonných podmienok. Na základe uvedených skutočností žiada odvolací súd, aby rozsudok prvého stupňa zmenil tak, že návrh navrhovateľa čiastočne v rozsahu 153 702,-- Sk zamietne.

Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že odporca použil tie isté argumenty ako v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, ktorých prejednanie bolo predmetom konania o námietkach. Tieto tvrdenia odporcu neboli opreté o žiadne listinné, ani iné dôkazy. Na rozdiel od odporcu, navrhovateľ v konaní o námietkach predložil listinné dôkazy, čím podložil svoje tvrdenia. V konaní o námietkach voči zmenkovému

platobnému rozkazu je dôkazná povinnosť na odporcovi, aby preukázal svoje námietky, a nie na navrhovateľovi, aby preukázal dôvodnosť zmenkovej pohľadávky. Navrhuje preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a § 214 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Odporca písomným podaním zo dňa 17. 10. 2008 požiadal o ospravedlnenie svojej neúčasti na pojednávaní pred odvolacím súdom a navrhol vec rozhodnúť v jeho neprítomnosti v zmysle jeho písomného odvolania. Odvolací súd preto pokračoval v konaní v jeho neprítomnosti v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p.

Vychádzal zo zistenia, že vo veci bol vydaný zmenkový platobný rozkaz č. k. 16 Zm 3247/04-12 zo dňa 31. 01. 2005 na zmenkovú sumu vo výške 480 000,-- Sk so 6 %-ným úrokom od 23. 11. 2004 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1 600,-- Sk a trovy konania vo výške 24 080,-- Sk.

Odporca podal včas námietky a súd v zmysle § 175 ods. 3 O. s. p. nariadil pojednávanie na ich prejednanie. Je nesporné, že odporca vystavil tzv. blankozmenku bez uvedenia dátumu splatnosti a miesta splatnosti zmenky.

Blankozmenka bola vystavená bez protestu. Blankozmenka je listina, z ktorej musí byť nepochybné, že sa má stať zmenkou po vyplnení niektorých údajov. Sporové strany podpísali listinu, ktorá vyhovovala ako zmenka. Vyplnením blankozmenky sa stáva skutočnou zmenkou.

Predmetná zmenka má náležitosti vlastnej zmenky (§ 75 zákona zmenkového a šekového). Zmenku navrhovateľ vyplnil v súlade s vyplňovacím právom (vyplňovacie vyhlásenie zo dňa 04. 04. 2002 bod 3) čl. 57.

Odporca nepreukázal a ani nenamietal nesprávny postup remitenta pri vyplňovaní zmenky. Odporca ako dlžník, ktorý podpísal blankozmenku pred jej doplnením, stáva sa vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkom ex tunc od vydania listiny.

Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že sa jedná o tzv. zabezpečovaciu zmenku. Sporové strany uzavreli zmluvu o úvere č.70/02 zo dňa 04. 04. 2002, na základe ktorej bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 400 000,-- Sk. Zároveň si zmluvné strany dohodli podmienky splácania úveru, výšku úroku za poskytnutý úver, ako aj sankcie v prípade porušenia zmluvného záväzku

Odporca zároveň vystavil blankozmenku bez protestu s tým, že navrhovateľ je oprávnený ju použiť na zabezpečenie návratnosti úveru v prípade omeškania dlžníka. Je nesporné, že odporca ako dlžník porušil zmluvné podmienky v zmysle článku VII úverovej zmluvy a dostal sa do omeškania so splácaním úveru, čo uviedol aj v námietkach voči vydanému zmenkovému platobnému rozkazu.

Preto navrhovateľ bol oprávnený postupovať v zmysle vyplňovacieho vyhlásenia zo dňa 04. 04. 2002 a doplniť na blankozmenke nevyplnené údaje o dátume splatnosti - 22. 11. 2004 a mieste splatnosti zmenky - H. a. s., M., Bratislava a predložiť odporcovi zmenku na platenie. Tvrdenie odporcu, že navrhovateľ si uplatnil svoje nároky nad rámec dohodnutých podmienok, a že v uznaní dlhu (t. j. ku dňu 30. 07. 2003) je uvedená suma 326 298,-- Sk, teda nižšia ako suma žalovaná zo zmenky, je irelevantné.

Zmenková suma ku dňu splatnosti zmenky, (t. j. ku dňu 22. 11. 2004) predstavuje istinu (nesplatený úver), úroky, úroky z omeškania a ďalšie poplatky, ktoré si sporové strany dohodli v zmysle uzavretej úverovej zmluvy - článok III bod 1 až 4 (úrokové podmienky) a článok V (poplatky a náklady).

Z povahy zmenky ako abstraktného a nesporného záväzku vyplýva, že majiteľ zmenky nemusí pri jej predložení k zaplateniu, prípadne vymáhaniu, preukazovať, že mu odporca (povinný) zmenkovú sumu aj skutočne dlhuje. Z ustanovenia § 17 zák. č. 191/1950 Zb. síce vyplýva, že kto je žalovaný (povinný) zo zmenky, môže vznášať (robiť) proti zmenkovému nároku určité námietky, je však na ňom, aby oprávnenosť týchto námietok preukázal. Dôkazné bremeno teda spočíva na odporcovi (povinnom) a nie na navrhovateľovi (oprávnenom). Pokiaľ povinný dôkazné bremeno neunesie, bude nútený podľa zmenky plniť.

Pri kauzálnych námietkach nie je možné prenesenie dôkazného bremena z odporcu (povinného) na navrhovateľa (oprávneného).

V spornom prípade odporca nepreukázal, že navrhovateľovi nevzniklo právo požadovať plnenie zo zmenky.

Námietky odvolateľa sú právne irelevantné a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v zmysle § 219 ods. 2 zák. č. 99/1963 Zb. v znení zák. č. 384/2008 Z. z. účinného od 15. 10. 2008.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil vo výroku ako vecne správne (§ 219 ods.1 O. s. p.).

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. a úspešnému navrhovateľovi priznal trovy odvolacieho konania v sume 26 396,-- Sk za tri úkony právnej pomoci v zmysle § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (vyjadrenie k odvolaniu 03. 10. 2007 - 9 650,-- Sk + 1 833,50 Sk DPH + 178,-- Sk režijný paušál, účasť na pojednávaní 24. 09. 2008 - 2 412,50 Sk + 458,50 Sk DPH + 190,-- Sk režijný paušál, účasť na pojednávaní 22. 10. 2008 - 9 650,--Sk + 1 833,50 Sk DPH + 190,--Sk režijný paušál).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 22. októbra 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.